

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

2 de Precario.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

l. 1. C. de commoda. id ipsum in tempore probandum, vt ante tempus definitum nō possit commodans, inuito commodatario, repetere. ¶ Quo t̄ nomine differt commodatum a deposito, quod arbitrio deponentis potest repeti, l. 1. §. pen. de pos. in P. c. fi. §. si de de- pos. quam quā appositum sit pactum de non repetendo. l. 1. §. si sic de pos. uero, de pos. in P. Differt quoq; a precario, q̄ qui dedit, quando- cunq; voluerit potest repetere. l. 1. §. l. cum precario. §. l. §. ha- bet, de prec. in P. c. si de prec. ap. Greg. ¶ Ex t̄ parte porro cōmo- datarii, de terminatus vsus, & definitum tempus, faciunt ne is ex- tra concessum tempus, & vsu, vti re possit recte. Et si vtiatur, vti- licet inuito domino rem contrectans, furtum facere rei videatur. ¶ Qui inuenta, de fur. in P. l. si ut certo, §. nunc videndum, in vers. plane commo. §. furtum. §. placuit, de oblig. que ex delict. nascunt. Et scri- bunt Valer. Max. lib. 8. c. 2. & Aulus Gellius lib. 7. cap. 17. furti ali- quādo eam damnatū, qui equo commutato ad eundam certum viq; locum paulo longius vsus fuisset. ¶ Fit t̄ cōmodatum, c. 1. de commo. vt plerumq; cōmodatarii gratia, inter eum & cōmodantis, vel vtriusq; quod maxime interest annotasse: quia qui gratia sui tātum cōmodatum accipit, de leuissima culpa tenetur pro rei in- teritu, vel deterioratione, alioquin. n. sine culpa vel dolo per- neccitatem contingens, vel morbo, vel vi latronum ereptū, nihil est imputandum ei qui cōmodatum accepit: nec q̄ incendio, aut ruina, sine culpa contigit, nisi forsitan eum possit res cōmodatas saluas facere suas prætulit, d. §. commodatum, §. seq. eod. P. sic de aliis fortuitis, l. in rebus. 8. commo. P. nisi aliter conuenatū sit. d. §. com- modatum, §. l. 1. C. eo. At cum cōmodantis gratia tantum sit cōmo- datum, eo casu tantum cōmodatarius de dolo tenetur, vt si quis sponte suae vel vxori cōmodauit, vt comitior incederet, vel si quis prator ludos edens fenicis commodaui, &c. d. l. si ut certo, §. interdum, commo. l. eum qui rem, 10. §. si mei causa, 12. commo. P. Si vtriusq; causa commodatur, dolus & leuis culpa veniunt, non autem leuissima l. in rebus. 18. iuncta glo. in verb. estimatio commo. P.

¶ Perpenditur t̄ culpa in eo, qui in causa commodatū rogauit, ex modo concessionis: nam si res intereā in eo vsu, ad quem com- modata est, vel si deterior facta est, pisse videtur culpa potius dan- tis, quam rogantis, vt inquit Pompon. si commodauiero tibi equū, vt eo vtereris viq; ad certum locum, si nulla culpa tua interuenie- re, in ipso itinere deterior equus factus sit, non teneberis cōmo- dati: nam ego in culpa ero, qui in tam longum iter commodaui, qui eam labore sustinere non potuit. l. si commo. P. Vlp. in l. eū qui rem. 10. eo. P. Et Vlp. ait, eum qui rem commodatā accepit, si in eā rem vsus est, in quam accepit, nihil p̄tare, si eam in nulla parte de- teriorem fecit sua culpa, si culpa eius fecit deteriorem, teneri. l. 1.

¶ C. de commo. c. 1. eo. ap. Greg. ¶ Pro t̄ cōmodato tres p̄positae sunt actiones, directa, contraria, & vtilis, ex quib. in primis agitur pro his, de quibus conuenit esse inter contractantes, quia seruanda sunt: vt si rogans suscipiat in se casus fortuitos, de quib. sine pacto non teneretur, l. in rebus. §. l. si ut certo, §. nunc videndum, in 1. cum §. seq. commo. P. l. 1. §. ut quog. de actio. nisi culpa sua in casum se con- iecerit: vt si q̄ domesticis vsib. cōmodatum est, secū peregre quis detulerit, & ita casu perierit: vel si vsus sit alio vsu quā destinato, l. in cōmodato commo. P. l. nūm a iudice, de iud. P. l. contrarius, de reg. iur. Nulla tamē pacto efficere potest, ne dolus prætetur, l. 3. §. in hac actio. commo. P. maxime quia & bonafidei hoc iudicium est, vt etiam pro eo in litem iuretor. vt supra. ¶ Directa t̄ actione petitur res commodata a commodatario, qui rogauit, vt ea restitatur q̄ deterior facta non sit, alioquin restituta non videtur quod pertinet ad hanc actionem, nisi & quod interest prætetur, in l. 3. §. in hac actione commo. P. §. l. non a iudice, 46. de iudicis, lib. 5. tit. 1. & fructus quoq; rei cōmodatæ, Paul. l. videamus, 38. §. si possessionem, de vsur. lib. 2. 2. P. tit. 1. item accessoria rei commodatæ, quæ cum re commodata erant, si quidem & custodia vtriusq; rei, & periculum ad commodatarium pertinet: vt si equa commodata sit, & eandem pullus sequeretur, l. si ut certo, §. vq; adeo, commo. P. si ser- uus cum lance, d. l. si ut certo §. si me rogaueris, & sic de similib. Si tamen quædara res extrinsecus rei commodatæ occasione accedant roganti, non repetuntur a commodante: vt puta, si res com- modata furto substracta sit, & crimen commodatarius fuerit per- secutus, ad cuius periculum res pertinet. p̄nalis condemnatio factis ad eum, non ad dominum pertinebit. l. fin. §. sed cum in secun- dam de fur. C. l. b. 6. tit. 2. Nam & dominus extra periculum est in furto, cui ad estimationem rei condemnatur qui accepit, per quā litis estimationem suscepta, res transfertur in commodatarium. l. si ut certo §. 1. commo. P. & ideo cautionem illi præbet de restituē- da, si ad se peruenierit, & si reperitur. l. si quis qui cōmodatum, 13. eo. P.

vel cōtrario iudicio commodatarius cogere potest commodari- tem, aut rem præstare, aut quod accepit reddere. l. in commo- to, 17. §. fin. commo. P. l. rem mihi commodaui, 21. eo. tit. P. l. 2. §. pen. ad leg. Rhod. de iact. Singulare est, quod notat Vlpian. in reddend. rei interitu: Si dum refertur res ad commodatam perierit: siquidem si commodans mandauerit per quem commodatarius remitte- ret, periculum mandantis est: si vero ipse cui voluit commisit, & que culpam præstabit, si sui causa accepit, Vlp. in l. eum qui, 10. §. fin. commo. P. l. idem, §. l. fin. §. seruorum, nau. cau. stab. P. lib. 4. tit. 9. quod non tam idoneum elegerit hominem, vt recte perferri pos- set, vt ait Paulus, l. qui non tam. 11. commo. P. vide ibi Accurs. Si mei causa, dolum tantum: vt idem Vlpian. ait, l. si mei. l. 12. commodat. in Pandect. Et in mala electio culpam habet. l. si procuratorem, §. si iu- tores, mand. P. l. fin. §. seruorum nau. cau. stabula, in P. Non exci- pit contra agētem directa cōmodatarius de deb. eo quo obno- xius est illi commodans, nec vitur iure compensatiōis seu reten- tionis regulariter, l. fin. C. de commo. l. fin. §. fin. C. de compensatio. nisi illud debitū procedat ex re commodata, quod possit petere cen- traria commodati actio, l. in rebus, 18. §. fin. commo. P. cui enim damus actionem, multo magis & exceptionem. l. 1. vers. nam cui damus, de superficie. in P.

¶ Contraria t̄ actio datur commodatario: quanquam enim is ea quæ contrario iudicio a commodante cōsequi possit, per com- pensationem & retentionem rei; tamen quia iudex compensa- tionis semper rationem non habet, aut ali quando res perit, & ita de restituenda re cum eo non agatur, aut sine iudice restituta est, dicemus necessariam esse contrariam actionem. l. in rebus, 18. §. fin. commo. P. per quam consequitur, quanti sua intereā ex resti- tutione rei, & sine principali eam mouere poterit. l. in commo- to, §. 1. commo. P. Vt si vsu non expleto, & ante tempus rem com- modatam commodans repetat: cum non decipi creditur, sed iu- rari interfit nostra. d. l. in commo. to, §. fin. commo. l. in rebus, §. fin. eod. tit. apud Gregor. Item si sciens quis vitiosas res, ex quibus da- mnum datum est, inficio commodatori commodauerit: vt si vitio- sa doliā, vel vasa, in quæ infusum vinum, vel oleum effusa sint, vel corrupta: nam eo nomine condemnandus est commodans. l. in rebus, 18. §. fin. commo. P. & d. l. in commo. to, §. fin. commo. P. Item si commodatarius graues impensas in ferui commodati morbum fecerit, vel in inquisitionem fugitiui, non tamen repetit modi- cas, & quotidiana alimenta factas: quia illæ ad eum qui vitur per- tinent. d. l. in rebus, §. possunt, §. l. item si ferui, §. fin. de edil. edit. in P. l. disortio, §. final. sol. matrim. Item pro his contraria conuenitur, quæ furatus est feruus commodatori, si sciens furem eum com- modauerit. l. pen. commo. P. l. si feruus pignori datus, 31. §. fin. de pign. actio. P. lib. 13. tit. 7. Si commodans vel eius feruus, rem commo- datam furem, l. rem mihi commodaui, 21. commo. P. datur roganti iudicium contrarium vtile: datur & contraria, si codicem cum mihi dedisses commodato, ego debitorem meum in eo cauere fecerim, & tibi codicem restituens, tu interleneris. l. si ut certo, §. idem deniq; cui commo.

¶ Vtilis t̄ actio est, quæ datur ex commo. to alii quam com- modanti, sed eius loco, & dicitur, vtilis directa, vt in l. si res tuas, 8. ad exhibendum, lib. 3. C. tit. 42. vel alii quam commodatario qui rogauit, sed eius loco, & dicitur, vtilis contraria.

De Precario. Cap. 2.

- Lib. 43. P. tit. 25. Lib. 8. C. tit. 5. Decretal. lib. 3. tit. 14.
- 1 Precarium affine commodato.
- 2 Precaria, precaria, precarium quid, & quomodo differant.
- 3 Renouatio precariarum expressa, vel tacita.
- 4 Precaria & precarium eadem causa, & dinerum tempus.
- 5 Coloni ecclesiastici qui.
- 6 Precarium quid.
- 7 Que res precario dari possint: possessio vna eadem apud plura esse simul nequit. eod.
- 8 Qui rogare & dare precario possunt.
- 9 Forma precarii qua.
- 10 Anisomia de tempore adiecto precario dissoluta.
- 11 De interdicto, de precario.
- 12 Precarias & precariam, esse precarium cum tempore.
- 13 Interdictum de precario, est restitutorium, & quid per illud con- sequamur, & contra quos competat.
- 14 Dolus in actum, non culpa, in precario consideratur.
- 15 Quibus modis soluantur vel collantur precarium.

Precarium

1 Precarium est genus liberalitatis, affine comodato & donationi, *interdictum. 14. de precar. P.* sed per repetitionem rei data distinguitur a donatione, *l. si precario. 17. com. pradi. P. l. 1. de precar. P.* quae transfert dominium, *l. si quis argentum. §. fin. autem. de don. in P.*
2 *Et tot. tit. de reuo. dona. §. Antequam* tunc autem definitur, distinguendum est inter precarias, precariam, & precarium, quae maxime apud iuris Pontificii auctores variantur, apud quos versus differentiam produnt. *refert & explicat Hostien. in Summa, & glo. in c. fin. de precar. apud Gregor.*

Rex. rium, iria sunt quibus est caput unum.
Rex sunt solita per singula iustitiam venas:
Rex sit ad mortem. nec citra vult reuocari:
Rex finitur tunc quando auctor vult reuocari. id est,

Precariae dicuntur concessionis, vsus vel usufructus rerum in lustrum, vel in 4. aut 5. annos, post quos exstinguitur concessio, nisi renouetur. *§. Renouata* tunc autem censetur, expresse vel tacite: quomodo expresse fiat progatione, vel alia concessione, palam est. *c. 1. de precario. ap. Greg. c. precaria. 12. q. 2. & c. precaria. 10. q. 2.* sed tacite fieri intelligitur, ut in precario, in quo qui rogatur ad tempus, finito tempore, etiam ad hoc tempus non rogatur, rameo precario possidere videtur: intelligitur enim dominus, cum patitur eum qui precario rogauerit, possidere rursus precario concedere, *Pomp. in l. sed et. §. de precar. P.* argumento etiam locationis, quae hoc tacite admittit. *l. in reb. 4. de precar. in P.* Efficit autem ista annorum adiectio vel renouatio, ne obliuioni detur causa possidendi, & ne possit possidentes praescribere. Quamquam diuitius possederint. *l. siem queritur. §. fin. & l. qui ad certum. loca. P. l. legem quidem. C. loc. etiam nec pro voluntate concedentium reuocatur. c. clerici quilibet. c. §. seq. 16. q. 4.*

4 Precariae tunc concessio vsus vel usufructus, facta ea lege, ut is qui rogatur, tamdiu utatur fruaturque, quamdiu vixerit qui concessit. Quae facta ab ecclesiastica persona de bonis ecclesiae, non potest obtingere successores in beneficio, *c. si. §. de precar. neq. etiam de rebus ecclesiae precariae facere ab aliqua potestate cogitur. c. 2. de precar. 10. q. 1.* Videntur mihi eadem esse precariae & precaria, nec quicquam interesse aliud inter haec, quam quod precaria vna sit concessio veluti ad tempus vitae, vel concedentis, vel accipientis: precariae autem sunt veluti plures concessionis tempore continuatae. Proinde vna speciem definire: sufficit in singulari, ut precaria videlicet possessio sit concessio vsus vel usufructus rei immobilis, possessuro ad tempus, vel quamdiu vixerit, dans vel accipiens. *c. precaria. in 1. §. 1. 10. q. 2.*

5 *¶* Eos tunc qui precarias habent, aut precariam, ab ecclesia dicitur colonos ecclesiasticos non ambigentem, ex sententia B. Rhenani, *lib. 2. rerum Germanicarum. dum de statu Alemanorum agit.* qui originem aperit, dum ait: post victoriam illam praestatem ad Tolbiacum de Alemanis per Clodeuic obtentam, quosdam in illo recenti Christianismo, res suas ecclesiae donasse, & rursum agros aut domum in beneficii modum recepisse ad vitam suam tempus, non tamen citra pensationem, nec post mortem patris, filios, aut heredes vindicare sic data potuisse, & hos colonos ecclesiasticos dicitur. Sic & ex consilio Mediomatrici, qui res dederant ecclesiae, eas proprias & ecclesiasticas pro illis fructuario vsu tenere possunt, non aliter. *c. precaria. in 10. q. 2.* Dantur & ita res ecclesiasticae ad vsum tantum vitae clericis, *c. huiusmodi. §. fin. 10. q. 2.* cum consilio ecclesiae, & a personis legitimis, alioquin reuocantur. *c. precaria. 12. q. 2.* Possunt & aliis dari cum aliqua pensione, in ius colonarium, quod differre a iure emphyteutico docet Iustinianus. *§. lex itaq. de non alien. reb. eccles. in Auth. §. Precarium* tunc est, quod precibus. petenti vtendum conceditur tamdiu, quamdiu is qui concessit patitur: quod genus liberalitatis ex iure gentium descendit. *l. in l. de precar. in P.* Habere precarium videtur possessionem vel corporis vel iuris adeptus, ex hac solummodo causa quod precibus adhibuit, & impetravit precibus vt sibi possidere, aut vt liceat.

6 *l. in l. de precar. in P.* *¶* Res tunc precario concedi possunt vtendae & immobiles & mobiles, *l. 4. l. cum precario. 21. §. si. de prec. P. l. si. C. eo. & iura seruitutu, l. 3. §. habet. l. 15. §. precar. de precario. P.* rei sicut tamen precarium non consistit, *l. 4. vers. item. §. l. certe. 6. §. quasitum.* nisi possessionem rei suae oppignoratae rogat precario a creditore debitor. *d. l. si debitor. §. l. certo. eo. §. Vnuquisque;* tunc autem potest rem suam, quamuis non possideat, precario dare ei qui possideat, *l. vnusquisque. 18. de precar. P.* & potest qui ex alia causa possidet, postea precario possidere, rogando dominum vt sibi possidere liceat, mutata videlicet prioris possessione, *l. fin. de precar. P. l. certe. 6. §. Iulian. eo. tit.* quia nec duae iustae, nec iniustae duae possessiones simul esse possunt, vel concurrere in eodem homine, & ad eandem rem. *l. duo in solidum. 19. eo. tit.*

de prec. l. 3. §. ex contrario. de acq. poss. P. l. si vt certo. §. si duob. commo. Potest & rogare precario seruus, & filius familias, & proprio, & domini, vel patris nomine, vnde si eorum nomine, in solidum tenentur, si iusserint, vel ratum precarium habuerint: si suo nomine, tantum, quantum est in peculio. *in l. 4. §. 1. & l. si seruus. 13. de precar. Idem in procuratore, vt pro alio rogare possit qui madauerit vel ratum habuerit. l. certe. 6. §. si procurator meus. de prec. l. possessio. §. fin. de acq. poss. Rogat & pupillus precario, sine tutoris auctoritate, *l. fin. §. fin. de precar. in P.* & qui rogat, vt precario alicubi morari sibi liceat, & pro suis rogare videtur. *l. penult. de precar. P.* *¶* Forma tunc substantialis in eo consistere videtur precarii, vt liberalitas precibus concessa ad nutum & arbitrium repeti possit, *l. cum precario. 12. §. l. & habet. 15. de precar.* est enim natura aequum tamdiu te liberalitate mea, vt quamdiu ego velim, & vt possim reuocare, quando mutauero voluntatem. *l. 2. §. 1. eo. tit. de precar. P.* Constituitur autem precaria possessio vel inter praesentes, vel inter absentes, veluti per epistolam vel nuntium. *Gaius in l. precar. 9. eo. tit.**

7 Sed tunc ad tempus fieri possit, quidam putant precario ad certum tempus rogari non posse: quod firmatur ex Celsi responso, *in l. cum precario. 12. de precar.* Cum precario, inquit, aliquid datur, si conuenierit vt Kalendas Iulias precario possideat, nunquid exceptio ae adiuuandus est, ne ante ei possessio auferatur? Sed nulla est vis huius conuentionis, vt rem alienam inuito domino possideat, Vlpian. tamen, *in l. 4. §. si. de precar. & Pompon. in l. sed cess. 5. eod.* ad tempus rogari, & finito tempore precarium renouari tradunt. Venuleius quoque nonnunquam in longum tempus concessit precarium respondit, *in l. quasitum. 8. §. interdictum hoc. de precar. P.* Et Celsus etiam post verba superiora sic subiicit, *in d. l. cum precario. 12. §. 1.* Precarii rogatio ad heredem eius qui precario concessit, transit ad heredem eius qui precario rogauit non transit quippe ipsi duntaxat, non etiam heredi eius concessa possessio est. Quod autem ego in hac antronomia sentiam lubes explico, ad qua alios conuincere certum est. Dico igitur, ex natura precarii propria esse, certum tempus vtendi non praescribere, aut legem, vt non liceat reuocare intra illud tempus: verumtamem & posse concedi in longum tempus, & breue, sed non ideo minus in potestate dantis repetere cum voluerit. *¶* Ea tunc de re iure ciuili nulla actio competit, sed propter equitatem naturalem competit interdictum de precario, *Paul. l. interdictum. 13. de precar. l. cum quis. §. is qui precario, de furt. in P.* si nihil cautum est de restitutione: nam si concedendo precarium cautum fuerit de restitutione per stipulationem, ex ea agatur: si autem alio modo, cessat interdictum, *l. & habet. 15. §. cum quis. de precar. P.* & datur conditio incerti praescriptis verbis, quae ex bona fide oritur. Quamobrem, quemadmodum in hoc contractu cautio de restituendo mutat actionem contractus: sic & arbitror actionem de restituendo post certum tantum tempus expressam recipendam esse, *l. duo. 19. §. fin. de precar. in P. l. 2. §. 1. eod.* & adiacere contractui, vt aequum sit impleri: veluti in commodato, cui simile est precarium, interest nostra dictam legem vsus vel temporis seruari, ne decipiantur beneficio. *l. 1. §. fin. de precar.* Neque actione adhibita certum temporis Celsi habebit locum ratio, quae ideo ad arbitrium concedentis reuocari precarium putat, ne inuito domino rebus quis vtatur: nam consensu, adhibito pacto, non inuitus, sed volens in id consensisse videtur, *l. in commodato. §. sicut. commo §. fin. de commod.* vnde postea traditione secuta, liberum non erit recedere a placitis. *in l. cum precario. 12. de precar. §. Et* inde petitas puto precarias, & precariam Pontificii iuris, easque esse precarium verum, sed cum definito tempore, vel lustrali, vel vitae, vel alterius generis. Et sic Gregorius IX. statuit, precarias, quae quandoque de ecclesiarum possessionibus fieri solent, non esse pro voluntate concedentium reuocandas. *argum. l. 1. §. 1. de pact. §. Per* tunc interdictum itaque; reftitutorium qui precarium dedit, suo tempore (& aliter quando placuerit) precarium reuocat ab eo qui possidet, vel dolo desit possidere, *l. sicut. C. de actio. l. in traditionibus. de pactis. in P.* item quanti sua interest non restitutum, cum reprecario data, ab eo tempore a quo petiturum est, & fructus consequitur, *in c. fin. §. de precariis.* quodve ex re natum erit, *d. l. 2. l. interdictum. l. & habet. de precar. §. l. quasitum. §. cum quos. eod.* cumque omni causa. Nam in pristinam causam res data, hoc interdicto restitui debet non deterior, & cum suis iuribus. *l. quasitum. 10. §. ex hoc interdicto. de precar.* Experitur autem, & post annum. *Pompon. l. quamuis. 10. eo. tit.* & is qui precario dedit, & heres eius, ad quem & precarium transit, hoc est, a quo & qui rogauit habere precario videtur, *d. §. ex hoc interdicto. §. §. seq.* & ita contra accipientem, & contra he-

redes quoque eius competit, l. 8. §. interdictum. eod. titu. siue habeat, siue desierit dolo habere: ex dolo autem defuncti haecenus, quatenus ad eum peruenit. dicitur l. quastum, §. quod a Titio, & l. cum precario, 12. §. fin. de precario. Neque heres viuacere poterit, quod defunctus precario possidebat, l. fin. de precar. C. potissimum, quia morte eius cui conceditur precarium finitur, nec continuatur in heredem eius. l. quastum, §. fin. eod. P. Ideo restituere alienum debet, in quo nullum ius ei est. l. cum heres, 11. de diuers. & tempora. prescriptio. lib. 4. P. tit. 3.

14 ¶ In re autem restituenda si sit deterior, vel interierit qui rogauit, tantum de dolo, non de culpa, nisi ea dolo sit proxima teneatur: quia totum hoc precarium ex mera liberalitate eius descendit, qui precario conceffit. d. l. cum precario, §. fin. Agitur precarii nomine quod iussu, & de in rem verso, contra dominum & patrem serui & filii familias qui precarium rogantur. l. fin. in fin. C. de pact. l. 2. de his qui sunt sui vel alieni. iur. Precario nomine possidens quoque ob rem illam, interdicto uti possidetis, aduersus omnes agit, praeter eum quem rogauit, l. quastum, §. cum quoq. de precar. P. l. contractus. de regu. iur. in P. siquidem ambo rem eandem possident, videlicet qui rogauit naturaliter, & qui conceffit ciuilit. l. 4. §. et tenebitur. l. 8. & l. 13. eo. de precar. Et translata videtur in dubio, hoc est, si nihil aliud cautum est, naturalis possessio, l. qui precario, 17. eod. l. 1. in fin. & l. §. uti possidet. in P. imo aliquando translata ciuilib, & naturalis possessio, si credamus Accursio, l. et habet, 1. §. cum qui, de precar. ut aliquando ex verbis concessiois liquet neutram concessam, veluti si quis precario concefferit morari in fundo. l. in rebus, §. 1. eo. Hoc porro ius quod in precaria re quis habet ratione subfistens precarii, possidentis conceditur, gl. in l. P. p. in l. 13. §. si quis, de acquir. poss. P. lib. 4. tit. 2. & tandem vsu & vsu fructu eius potitur, quamdiu non soluitur.

15 ¶ Soluitur tamen pluribus modis. Primum reuocatione facta a domino & a concedente, ut dictum iam abunde est. Item si expresse quidem non renocet, sed tacite, ut si qui conceffit rem precario datam, alienauerit: nisi voluntate noui domini res eadem permaneat penes eundem, l. p. in l. certa, §. is qui rogauit, de precario, P. l. si quis ante, §. idem Pomponius, de acquir. poss. ut & finitur precarium pignoris, solente debitor debitum creditori, qui rem pignoratam precario dedit eidem. l. quastum, §. quod a Titio, & §. illud, de precar. P. Si precarium, ut in precariis fuerit concessum temporis definitione, eo adueniente finitur, l. si debitor, de precar. Item morte concedentis, si dictum, si non dictum, non utique, l. 4. & §. de precar. c. 1. de precar. quamuis morte eius cui conceditur, finitur, quia ad eum non transit, l. 4. loca. P. ut in precaria superius annotauimus etiam. l. cum precario, 12. §. fin. de precar.

De Deposito. Cap. 3.

Lib. Instit. tit. 15. §. praeterea. Lib. Pandect. tit. 16. tit. 3. Lib. C. 4. tit. 33. In Authent. coll. 6. tit. 14. de deposito. Lib. Decretal. tit. 16. De sequestratione. Lib. 4. C. tit. 4. Lib. 2. Decretal. tit. 17. Lib. 2. Clementi. tit. 5.

- 1 Depositorum re contrahitur, commendatum & depositum, idem.
- 2 Depositorum quid. Vocula in iure non sunt otiosa, eod.
- 3 Distinctio depositi.
- 4 Res depositae quae, & quae sequestrari & depositi: & sequestrari differentia.
- 5 Sequestrari nomen unde, & quid olim.
- 6 Sponsio qualis species depositi, & quando permittitur.
- 7 Sponsio litis causa, & de his quae inde accipiuntur iudices.
- 8 Quae res deponi possunt.
- 9 Qui deponant.
- 10 Et apud quos.
- 11 Deponitur ob signatum, & non ob signatum.
- 12 Praxis sequestrari committendi an vnus, vel plures sint statuendi.
- 13 Colligens, neque sequestrari, neque conductor sequestrari rei litigio esse potest: & de aliis qui sequestrari fieri non possunt, vel possunt.
- 14 Quae res sequestrari possunt, & quid operetur sequestratio beneficium.
- 15 De sequestratione personarum.
- 16 De forma deponendi, quae simplex, vel composita: & quomodo a mandato, locatione, & mutuo differat.
- 17 Depositarius de dolo, non de culpa, tenetur.
- 18 Quo loco rei controuersa depositum fieri, & faciendum sit. Depositum quoque, olim tutius pecunias in templis.
- 19 In Chermiliarchio ciuitatis, ecclesiarum, apud nummularios, &

- alibi penes priuatos fide delecta.
- 20 Quare temere non fit sequestratio: & quando in sequestratum transit possessio, & possidenti antea admittitur.
- 21 Iniectio manus regia, id est, mettre foubz la main du Roy, & de Iustice, non admittit possidenti possessionem.
- 22 Beneficium triennio pacifice possessum sequestrari non potest, neque pecunia ex contractu debita.
- 23 Finis sequestrationis & depositi quis.
- 24 Rationes sequestrari.
- 25 Satisfactio sequestratum fieri impedit, & factum reuocari, & quando.
- 26 Quae precedant sequestrationem faciendam.
- 27 Iudex potest inhibere, ne pendente lite fiat alienatio.
- 28 Sequestrari officium quale.
- 29 Sequestrari impensas repetit, & salarium petere potest.
- 30 Sequestrari num cogi possit suscipere sequestratum.
- 31 Quae obseruanda in sequestrato possessi, contrumacia.
- 32 In causam debiti pignora capti possunt sequestrari, vel consentiente creditore, penes ipsum debitorem depositi nomine captae relinquunt.

Depositum, tamen potissimum, §. praeterea, quibus modis, re contrahitur, obli. contrahitur obligationem, idem ac commendatum. l. Lucius, 24. depositi. P. l. commendare, de verb. sign. ¶ Depositum tamen porro est, quod custodiae causa apud aliquem gratuito positum & commendatum est, colligitur ex l. cum suis, §. de po. in P. De prepositio, auget vim positi, ut non simpliciter positum censetur, sed & totum fidei eius, qui capit commissum, quod ad custodiam rei pertinet, d. l. in princ. Seruus in eclog. 20. Virgil. in ver. detexere. sic enim uoculas luti consulti considerant, ut perperam non sint positae, ut in l. triplici, de verb. sign. l. re conuicti, de lega. 1. l. fin. de impube. C. aut expungant. l. 1. quod met. caus. P. l. fin. C. de donatio. ¶ Depositum tamen diuiditur in proprie depositum, & sequestratum, & sponsonem: differunt autem, materia, serum videlicet causa, & formula.

¶ Res tamen proprie in depositum veniunt mobiles: in sequestrationem proprie immobilis, ut de prohib. sequestr. pecuniae, C. lib. 4. tit. 4. quanquam & aliquando sequestratum rei mobilis, vel le mouentis, ut hominis, sit. ut in l. si hominem, 7. depositi. P. Item depositum est, quando vnus, vel plures rem deponunt, quae est sine controuersia ex plena & libera voluntate sequestratio, quando fit depositum ex controuersia rerum ipsarum depositarum. l. licet, 17. & l. proprie, 6. depositi. in P. 109. sequestrer, de verb. signif. Et si sequestrer, medius inter litigantes, l. si apud te, 19. de praescript. verb. P. ut etiam in eum tamdiu transferatur possessio, solum ad eam litigantibus, donec diremta sit controuersia, vel solum sequestratum: quo tamen aliter in deposito statuitur, in quo qui deponit & dominum, si habet, & possessionem sibi retinet, nec transit in depositarium, d. l. licet. Hocque proprium in sequestrato, qui ut plerisque iudicis auctoritate quamuis ex consensu partium, vel illis consentientibus, constituitur, ut si se exonerate deposito seu sequestrato non possit, nisi ex iustissima causa, & auctore iudice. l. ei apud quem, §. §. si de pos. ¶ Sequestratum tamen dictum putant, ab eo quod occurrerit, aut quasi sequenti eos qui contendunt, committitur. in l. sequestrer, 109. de verb. sign. Et Gellius, ab eo quod litigantes fidem eius sequantur, olimque dictum seculnam, Aut. Gell. lib. 20. c. 10. Sequestrer apud Ciceronem paulo aliter quam apud Iuriscen. ultos accipitur, pro eo, apud quem pecunia corrumperendi iudicii causa, aut tribuunt deponeretur, ut suffragia obtinerentur: ut dum ait Cice. pro Cluent. Quo sequestrer, in ipso iudice corrumperendo est vsus. Et alibi, Cic. in Ferr. Qui aut sequestrer, aut inter preter corrumperendi iudicii solent esse. Et in Deuteronomio facto, sequestrer dicitur medius, qui disidentes partes ad pacem reducere curat. Ego, inquit Moyses, Deut. c. 5. sequestrer & medius inter vs. & Deu. fut. & in iure quoque, tertia persona sequestrer dicitur. l. ei apud quem, in fi. & l. §. de pos. in P. De aliis differentiis inter sequestratum, & depositum, in sequentibus extractionis serie apparebit. ¶ Sponsio tamen quoque depositum est, sed quae ad certas res depositum contrahit, haec habet controuersiam ob quam fit, sed non rerum depositarum, ut sequestratum, sed ob alias, easque honestas, quando aliqua res ea lege apud aliquem deponuntur, ut qui victor aliqua in re honesta fuerit, accipiat, dicunt Galli Gageure: dep. sitis enim pignoriibus id fit. Cuius exemplum refertur a Plinio, cum narrat de vitionibus quos Cleopatra parum absumsit, ut sponsonem cum Antonio factam, ipsa viceret. Plin. lib. 7. c. 35. Sic Damatas apud Virgilium, eclo. 3.